

GEVAARLIJKE ZANDMUGGEN (PHLEBOTOMINAE)

Deze zandmuggen zijn een onderfamilie van de motmuggen (F. *Psychodidae*, Diptera Nematocera) en even bloeddorstige kwelduivels als de beruchte knaasjes (F. *Ceratopogoninae*). Motmuggen (*Psychodidae*) zijn kleine, slechts enkele mm lange, gedrongen mugjes met een sterk behaard lichaam en eveneens behaarde bijna wollige vleugeltjes die als een dakje tegen elkaar aanliggen, en ze ietwat doet lijken op mini-motten. De larven leven in het overgangsgebied tussen water en land en voeden zich met de slijmerige bacteriënlagen op vochtige plantenresten.

De *Psychodidae* omvatten 3 families die niet bijten : *Bruchomyiinae*, *Trichomyiinae* en *Psychodinae* die men wel bij riolen en wc enz. aantreft en de meestal tropische bloeddorstige *Phlebotominae*, in west Europa *Psychodinae* genera *Clytocerus*, *Pericoma*, *Telmatoscopus*, *Trichopsychoda* en *Psychoda*. Gevaarlijke ziekteverwekkers zijn de tropische en subtropische zandmuggen (*Phlebotominae*) uit de genera *Phlebotomus*, *Lutzomyia* en *Sergentomyia* die de Leischmania parasieten verwant met Trypanosomen verspreiden door hun beet.

We laten hier een lijstje volgen van de gevaarlijke *Phlebotominae*:

- P. papatasi* (papatace mug) van midden Frankrijk tot virus van de 3 daagse
Middellandse zee papattaci koorts
- P. argentipes* vector van Leischmania (Protozoa mastigophora) verwant met Trypanosoma van de slaapziekte. *Leischmania donovani* veroorzaakt intestinale zwart waterkoorts die dodelijk is en Kala-Azar. *Leischmania infantium* veroorzaakt zwart-waterkoorts bij kinderen (Youth black fever).
- P. orientalis* verspreidt *L. donovani* in Soedan.
- P. caucasicus* verspreidt *Leischmania tropica*, oorzaak van Oosterse zweer (Oriental Sore) huidleischmaniasis. Deze mug komt voor in het midden oosten en Iran.
- P. sergenti* verspreidt ook *L. tropica* in Irak.

Lutzomyia is een Neotropisch genus

- L. olmeca* verspreidt *Leischmania mexicana*, oorzaak van Chicleros-zweer. Deze mug komt voor van Brazilië tot Mexico en Honduras.
- L. flavisentellata* verspreidt *Leischmania peruviana* (Uta zweer) op de oostelijke Andes helling, *Leischmania geranensis* in NOZ Amerika en vooral *L. brasiliense* de oorzaak van Espundia, een huid en slijmvliesziekte uit neotropisch laagland oerwoud.
- L. longipennis* verspreidt *L. donovani* (zwart-waterkoorts) in Brazilië.